

Naturekspeditionen
 Find yderligere inspiration til naturoplevelser og arrangementer i området på www.naturekspeditionen.dk eller kontakt naturvejleder Karin Winther, tlf. 3032 4939.

Se desuden:

 Naturfolderen: Unikke naturoplevelser - på sø, å og fjord i Vesthimmerland

 Naturkanonen Vesthimmerland

 Naturstyrelsens folder

Naturekspeditionen
www.naturekspeditionen.dk

Støttet med projektmidler fra:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

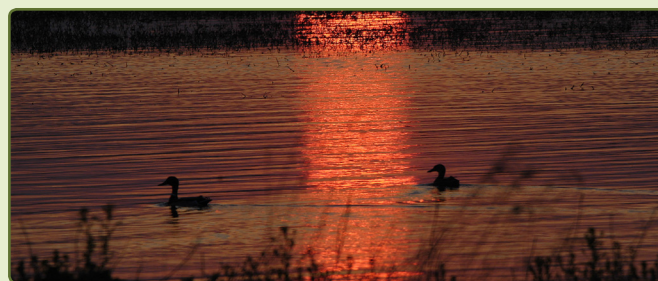
Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Danmark og EU investerer i landdistrikterne.

Vilsted Sø
- fugle på land, vand og i luften

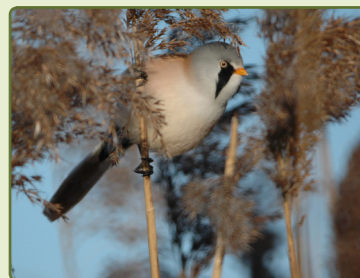
Naturoplevelse i 3D

Sejler du på Vilsted Sø, er der rig mulighed for en ekstraordinær naturoplevelse i verdensklasse. Alle sanser stimuleres når solen varmer og understøtter duften af vand. Vinden får båden til at vugge. Og øjet lokkes til skiftevis at fokusere på fugle i rørsiv, på vand og i luften. Fugle, som med deres forskellige fuglestemmer og luftøvelser sender en befriende ro rundt i kroppen.

Specielle oplevelser i naturen kan ikke bestilles på bestemte tider. Det kræver tålmodighed og gentagende besøg. Til gengæld, vil du i dette materiale, finde informationer om fugle i rørskoven, på vand og i luften. Der er også GPS-kordinater til chance-Hotspot steder, hvor der er chance for en ekstraordinær naturoplevelse.

Fugle i rørskoven

En af de mere eksotisk udseende fugle, er Skægmejsen. Denne smukke lille fugl høres ofte for den ses, idet dens velklingende dobbelttonede "tjing" – som lyden af to mønter, der slår sammen, lyder fra den tætte rørskov, når fuglene optræder i flok på jagt efter føde.

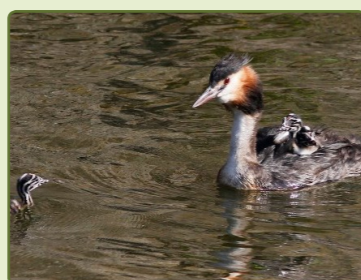
En af søens mere almindelige beboere, er den velkendte blishøne. En klumpet sort fugl, som har det med at være lidt aggressiv over for andre fugle, hvis de kommer for tæt på dens territorium.

Vilsted Sø har en fin repræsentation af de lappedykkere, man kan finde i Danmark. Den talrigeste er Gråstrubet lappedykker. Både hannen og hunnen er meget højrystede og frembringer under parringsspillet en serie langtrukne skrig, som nærmest minder om grisehyl.

Blandt lappedykkerne, er Toppet Lappedykker nok den mest kendte. Den findes i alle større søer, og er let genkendelig på hannens fine top og krave. De smukke fugle udfører en graciøs pardans, når de kurtiserer hinanden i det tidlige forår.

I det første år efter søens genetablering, havde en stor koloni af den smukke og sjældne Sorthalset Lappedykker etableret sig nær det gamle åløb lidt syd for Vilsted. Nu er kolonien flyttet til en anden sø, men man kan stadig se enkelte individer af fuglen, med det knald røde øje, svømme rundt i søen.

I den tætte rørskov holder Sivsangeren også til. Det er en ret anonym lille fugl, man kun sjældent får at se, men dens sang er der rig mulighed for at nyde, hvis man sejler langs sivene.

Højt i de gyngende tagrør vil man ofte se en fugl med mørk hoved sidde og synge en kort, lille strofe, som gentages igen og igen. Det er Rørspurven. En fugl, som minder meget om skovspurven hjemme i villahaven.

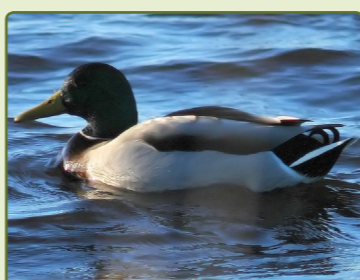

En fugl, man skal være særdeles heldig for at se, er Rørdrummen. Men er man ved søen en stille sommeraften, kan man være næsten sikker på at høre dens "pauken". En lyd, som nærmest minder om en ko, der brøler.

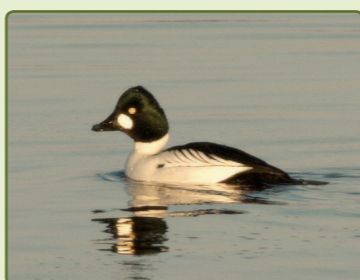

Det åbne vand

På det åbne vand ligger der en masse fugle og søger føde i den lavvandede sø. Det er især ænderne, som her kan nå ned til planterne, som gror på bunden af søen. Det gælder f.eks. Gråanden. Søens talrigeste and.

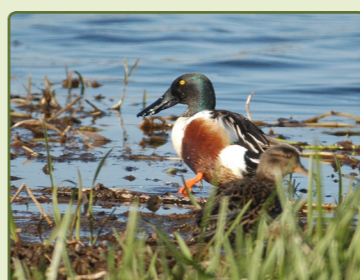
Hvinanden ses også på søen, men yngler her ikke. Derimod ses den i stort tal i det tidlige forår og igen i sensommeren, hvor den vender tilbage fra ynglepladserne længere nordpå.

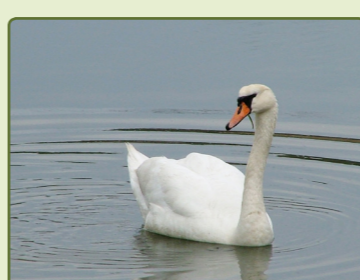
Søens mindste and er Krikanden. Den kendes især på sin beskedne størrelse men også på hannens grønne ansigtsmaske.

Søen huser også en ganske specielt udseende and. Den har fået sit navn pga et meget besynderlige næb, som minder om en ske, så ikke underligt, den hedder Skeand.

Danmarks nationalfugl, Knobsvanen finder man naturligvis også ved søen. Adskillige par yngler her og smukke er de, når de svømmer rundt og søger føde på vandet.

I luften

Over søens blanke vand vil man på sin tur på eler ved søen kunne se mange forskellige fugle flyve rundt. Den absolut talrigeste er Hættemågen. Den yngler i store kolonier flere steder og mange ænder ynder at holde til sammen med dem.

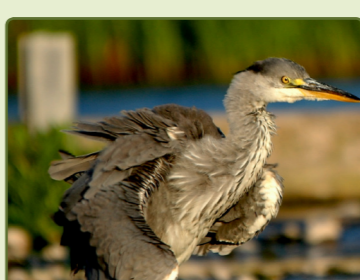
Blandt luftens yndefulde væsner, finder vi også Fjordterne. Men pas på. Den kan finde på at gå til angreb, hvis man kommer for tæt på dens rede.

Den smukke fugl med det bøjede næb – Klyden – ses tit udføre luftakrobatik mod den blå sommerhimmel.

Den vel nok største fugl man kan se flyve over søen, er Fiskehejren. Den er utrolig sky, og letter længe før, man kan komme i nærheden af den.

Et godt tegn på områdets høje værdi for især markfuglene, er antallet af Viber. Den er i kraftig tilbagegang, men ved Vilsted Sø trives den fint.

"Chance-Hotspots"

Tag på natuerekspedition efter en ekstraordinær naturoplevelse. Et "Chance-Hotspot" er en naturlokalitet, hvor der er en chance for at se noget helt specielt.

I Vilsted Sø er "Chance-Hotspots", lokaliteter med meget sjældne og specielle fugle, som har valgt at opholde sig her. Hvad det er for nogen, finder du kun ud af, ved at følge nedenstående GPS-kordinater, som leder dig hen til naturlokaliteten. Her finder du en QR-koden. Scan koden, med telefonen, og du vil se, hvilken ekstraordinær naturoplevelse, der er på denne lokalitet, hvis du er heldig.

Da det er et "Chance-Hotspot", er der ingen garanti for at du ser fuglene første gang. Men nu kender du lokaliteterne, hvor chance er – og så er det bare med at komme af sted igen.

Chance - Hotspot
Tast N 56 53.522 E009 15.306 på din GPS.

Chance - Hotspot
Tast N 56 53.359 E009 15.295 på din GPS.

Chance - Hotspot
Tast N 56 52.494 E009 13.757 på din GPS.

Chance - Hotspot
Tast N 56 53.148 E009 15.030 på din GPS.

